

ຄູ່ມືແນະນຳຂໍ້ມູນການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນ

ການຄ້າມະນຸດແມ່ນຫຍັງ?

ການຄ້າມະນຸດເກີດຂຶ້ນເມື່ອບຸກຄົນໜຶ່ງຈັດການ ຫຼື ຄວບຄຸມບຸກຄົນອື່ນເພື່ອໃຊ້ແຮງງານ ຫຼື ຈັດສະໜອງທາງເພດເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນອື່ນ. ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງລັດມີມີໂຊຕາ, ການຄ້າມະນຸດສາມາດເກີດຂຶ້ນຈາກຫຼາຍຊ່ອງທາງ. ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງລັດຖະບານກາງ, ການຄ້າມະນຸດຕ້ອງມີການໃຊ້ກຳລັງ, ການສໍ້ໂກງ ຫຼື ການບົບບັງຄັບເພື່ອບັງຄັບເຫຍື່ອໃຫ້ເຮັດວຽກ ຫຼື ຂາຍບໍລິການທາງເພດ. ເຫຍື່ອຂອງການຄ້າມະນຸດບໍ່ສາມາດອອກຈາກສະຖານະການຂອງພວກເຂົາໄດ້ດ້ວຍເຫດຜົນຫຼາຍປະການ.

ເພື່ອຄວບຄຸມເຫຍື່ອຂອງພວກເຂົາ, ຜູ້ຄ້າມະນຸດອາດຈະໃຊ້ຫລາຍວິທີ, ລວມມີແຕ່ບໍ່ຈຳກັດແຕ່:

- ການຂົ່ມຂູ່
- ການບັງຄັບ ແລະ ການຄຸກຄາມ
- ການລ່ວງລະເມີດ (ທາງອາລົມ, ທາງຮ່າງກາຍ, ທາງເພດ)
- ການແຍກຕົວ
- ການປະຕິເສດ, ການຕໍານິ ແລະ ການລົດຄ່າ
- ສິດທິພິເສດ ແລະ ຄວາມເໝືອກວ່າ
- ການລ່ວງລະເມີດທາງເສດຖະກິດ
- ຄວາມຮູ້ສຶກຜູກມັດຕໍ່ຄອບຄົວຂອງເຫຍື່ອ
- ການລະງັບເອກະສານ

ບໍ່ມີສັນຍານອັນໃດທີ່ສາມາດລະບຸການຄ້າມະນຸດໄດ້ຢ່າງແນ່ນອນ. ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດແມ່ນເພື່ອຊອກຫາຮູບແບບການຄວບຄຸມໂດຍຜູ້ຄ້າຕໍ່ກັບໜຶ່ງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ.

ການຂຸດຄົ້ນແມ່ນຫຍັງ?

ການຂຸດຄົ້ນເກີດຂຶ້ນເມື່ອບຸກຄົນໜຶ່ງປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ອື່ນຢ່າງບໍ່ຍຸດຕິທຳເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກວຽກຂອງພວກເຂົາ. ມີອຳນາດທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນລະຫວ່າງຜູ້ສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ເຫຍື່ອໂດຍທີ່ຜູ້ສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຄຸມອຳນາດຢູ່. ການຂຸດຄົ້ນສາມາດເຫັນໄດ້ວ່າເປັນຫຼັກຖານເຄິ່ງກາງລະຫວ່າງເສລີພາບທັງໝົດ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ. ສະຖານະການເຫຼົ່ານີ້ສາມາດຊ້ອນກັນ ແລະ ບຸກຄົນສາມາດປະສົບກັບປະເດັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງອິດສະລະພາບ ແລະ ການຄ້າໃນເວລາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ການຂຸດຄົ້ນທາງເພດທາງການຄ້າແມ່ນເກີດຂຶ້ນເມື່ອຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງແລກປ່ຽນການຮ່ວມເພດເພື່ອສິ່ງທີ່ມີຄ່າ ຫຼື ສັນຍາບາງສິ່ງທີ່ມີມູນຄ່າເຊັ່ນ: ເງິນ, ຢາ, ອາຫານ, ທີ່ພັກອາໄສ, ຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ສະຖານະພາບສູງກວ່າໃນໝູ່ ຫຼື ກຸ່ມ. ການຂຸດຄົ້ນທາງແຮງງານແມ່ນກຳນົດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານປະຕິບັດການອອກແຮງງານທີ່ບໍ່ຍຸດຕິທຳ ແລະ ອາດລວມເຖິງການປະຕິເສດການຈ່າຍເງິນເດືອນ ຫຼື ຈ່າຍເງິນເດືອນຕໍ່ກວ່າກຳນົດ ຫຼື ການລັກຂະໂມຍເງິນເດືອນ (ລະງັບການຈ່າຍຄ່າຈ້າງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມສັນຍາ, ລວມເຖິງການເຮັດວຽກລ່ວງເວລາ).

ໃຜແມ່ນຜູ້ຄ້າ ແລະ ຜູ້ຊື້?

ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງທີ່ມີອາຍຸໃດໜຶ່ງ, ເຊື້ອຊາດ, ຊົນເຜົ່າ ຫລື ເພດໃດໜຶ່ງກໍ່ສາມາດເປັນຜູ້ຄ້າໄດ້. ຜູ້ຄ້າສາມາດເປັນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ ຫຼື ເປັນໝູ່ສະໝິດ ຫຼື ອາດຈະເປັນຄົນທີ່ເປັນແຟນ ຫຼື ຄູ່ຜົວເມຍ.

ຄືກັບຜູ້ຄ້າ, ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງທີ່ມີອາຍຸໃດໜຶ່ງ, ເຊື້ອຊາດ, ຊົນເຜົ່າ ຫລື ເພດໃດໜຶ່ງກໍ່ສາມາດເປັນຜູ້ຊື້ໄດ້. ພວກເຂົາມາຈາກໃນເມືອງ, ຊົນນະບົດ ແລະ ເຂດຊານເມືອງ. ຜູ້ຊື້ໃຊ້ອິນເຕີເນັດ, ການຊື້ຊວນດ້ວຍບຸກຄົນ ແລະ ເຄືອຂ່າຍປາກຕໍ່ປາກເພື່ອຊື້ການມີເພດສຳພັນ.

ໃຜແມ່ນເຫຍື້ອ?

ຜູ້ໃດໆກໍສາມາດເປັນເຫຍື້ອຂອງການຄ້າມະນຸດໄດ້. ເຫຍື້ອ/ຜູ້ລອດຊີວິດມາຈາກຫຼາຍພື້ນຖານ, ເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ຄວາມເຊື່ອທາງເພດ, ສະຖານະພາບພົນລະເມືອງ ແລະ ສະຖານະພາບທາງເສດຖະກິດ.

ຜູ້ຄ້າເລັ່ງໃສ່ບຸກຄົນທີ່ມີຊ່ອງຫວ່າງທີ່ຜູ້ຄ້າສາມາດໃຊ້ຈັດການ ແລະ ຄວບຄຸມໄດ້ບໍ່ວ່າດ້ວຍເຫດຜົນໃດກໍຕາມ.

ສະພາບສັງຄົມຂອງຊຸມຊົນເຊັ່ນວ່າ: ອັດຕາການຫວ່າງງານສູງ ຫຼື ການຂາດແຄນທາງຊັບພະຍາກອນສາມາດເຮັດໃຫ້ມັນງ່າຍຂຶ້ນສໍາລັບພວກຄ້າມະນຸດເພື່ອເລັ່ງໃສ່ເຫຍື້ອ. ເງື່ອນໄຂທີ່ເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງການຄ້າລວມມີ:

- ຄວາມທຸກຍາກ
- ການຫວ່າງງານ
- ຄວາມເຊື່ອທາງເພດ ແລະ ການຈໍາແນກເພດ
- ອາຍຸ – ເດັກນ້ອຍ, ຊາວໜຸ່ມ, ຜູ້ເຖົ້າ
- ສະຖານະອົບພະຍົບ
- ຊົນກຸ່ມນ້ອຍ
- ປະຫວັດຂອງການລ່ວງລະເມີດ
- ການເພິ່ງພາສານເຄມີ
- ສະຖານະພາບຄວາມພິການ
- ການບໍ່ມີບ່ອນຢູ່ອາໄສ

ຂ້ອຍຄວນເວົ້າກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດແນວໃດ?

ຄໍາສັບທີ່ພວກເຮົາໃຊ້ເປັນແນວທາງໃຫ້ພວກເຮົາໃນການເບິ່ງສະຖານະການ ແລະ ອື່ນໆ. ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໃຊ້ຄໍາສັບທີ່ຫຼຸດມົນທົນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຄົນຮູ້ຖືກສຶກຍອມຮັບ ເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດກ້າວໄປທາງໜ້າເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໂດຍບໍ່ມີຄວາມອາຍ. ໃຊ້ຄໍາສັບທີ່ລະອຽດອ່ອນ ແລະ ໝາຍສົມເຊັ່ນ: ການຄ້າປະເວນີທາງເພດ, ເຫຍື້ອຈາກການຄ້າມະນຸດ, ຜູ້ລອດຊີວິດ ຫຼື ຜູ້ທີ່ຖືກຂຸດຄິດ ຫຼື ຖືກຄ້າມະນຸດ.

ຂ້ອຍຄວນເຮັດແນວໃດຖ້າຫາກຂ້ອຍສົງໄສການຄ້າມະນຸດ?

- ຕິດຕໍ່ ຜູ້ຂັບເຮືອໃນລະດັບພາກພື້ນທີ່ປອດໄພຂອງທ່າເຮືອ (Safe Harbor Regional Navigator) (<http://www.health.state.mn.us/communities/safeharbor/response/navigators.html>) ຂອງເຈົ້າ ຫຼື ຕິດຕໍ່ສາຍດ່ວນມື້ທໍາອິດ (Day One Hotline) ທີ່ 1-866-223-1111 ເພື່ອຮຽນຮູ້ເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບບໍລິການທີ່ມີຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຂອງທ່ານ.
- ລາຍງານສະຖານະການການຄ້າທີ່ໜ້າສົງໄສໃນຟອມຂໍ້ມູນຂອງສໍານັກງານຄະດີອາຍາ (Bureau of Criminal Apprehension's (BCA) Tip Form) ຫຼື ໂທຫາ BCA ທີ່ເບີ 1-877-996-6222 ຫຼື ອີເມວ bca.tips@state.mn.us
- ໂທ 911 ຖ້າທ່ານ ຫຼື ບາງຄົນທີ່ທ່ານຮູ້ຈັກກໍາລັງຖືກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ

- ທ່າເຮືອທີ່ປອດໄພຂອງລັດມິນິໂຊຕາ (Minnesota Safe Harbor) (<https://www.health.state.mn.us/communities/safeharbor/index.html>)
- ສາຍດ່ວນສຸກເສີນມື້ທໍາອິດຂອງລັດມິນິໂຊຕາ (Minnesota Day One Crisis Hotline) - 866-223-1111

ຄໍາແນະນຳນີ້ແມ່ນສ້າງຂຶ້ນໂດຍພະແນກສາທາລະນະສຸກຂອງລັດມິນິໂຊຕາພາຍໃຕ້ 2016-MU-MU-K153, ມອບໂດຍຫ້ອງການຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກອາດຊະຍາກຳ, ຫ້ອງການໂຄງການຍຸຕິທຳ, ພະແນກຍຸຕິທຳສະຫະລັດອາເມລິກາ. ຄວາມຄິດເຫັນ ຫຼື ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳສະແດງອອກໃນຄູ່ມືນີ້ແມ່ນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ຂຽນ ແລະ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງສະແດງຄຳແໜ່ງຂອງຫ້ອງການ ຫຼື ນະໂຍບາຍຂອງພະແນກຍຸຕິທຳສະຫະລັດອາເມລິກາ.